

Feiten en oplossingen voor een toekomstgericht lerarenteam technisch beroepsonderwijs

Waarom deze factsheet?

- > Scholen hebben in steeds meer regio's moeite om leraren te vinden voor het technisch beroepsonderwijs.
- > In de plannen voor Sterk Techniekonderwijs is ruimte om dit probleem in de regio gezamenlijk aan te pakken.

! *Idee: neem oplossingen voor een toekomstgericht lerarenteam mee in plannen en uitvoer van sterk techniekonderwijs.*

WAT IS DE SITUATIE?

Komende **7 jaar** gaat een groot deel van de **techniekleraren met pensioen**.

Voor **PIE** (produceren, installeren en energie) en **BWI** (bouwen, wonen en interieur) de **meest gekozen technische profielen**, waren **eind 2017** zelfs 23,6% en 18,2% van de leraren **ouder dan zestig**.

Tegelijkertijd geven veel scholen nu al aan dat er sprake is van een **tekort** aan **leraren technisch beroepsonderwijs** en dat het vinden van **opvolging lastig** is:

16%
+3mnd

- In 2017 stond 16% van alle lerarenvacatures **langer** open dan **3 maanden**

➔ Voor de **tekortvakken technisch beroepsonderwijs** is dit percentage **waarschijnlijk nog hoger**

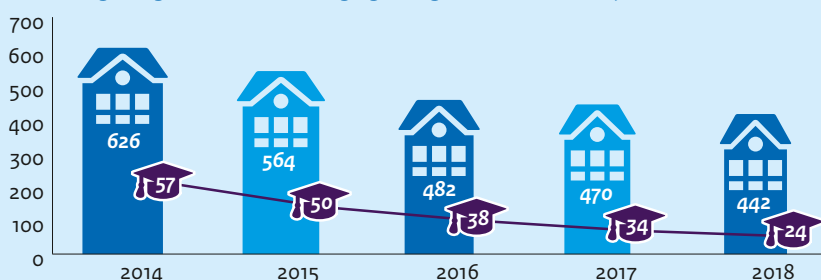

- Oudere leraren zijn vaker **bevoegd** dan jongere
- Van de oudere leraren gaat een deel snel met **pensioen**
- Dat vraagt om **extra scholing** om de bevoegdheid op orde te krijgen

- Het vmbo **ervaart concurrentie** met het mbo in het vervullen van vacatures
- Dit komt door het **salaris**, bevoegdheidseisen en de cao die anders is in het mbo

Het totaal **aantal ingeschreven studenten** aan de lerarenopleidingen loopt terug én is **niet meer genoeg** om aan de **vervangingsvraag** van de komende jaren te voldoen:

Lerarenopleidingen technisch beroepsonderwijs

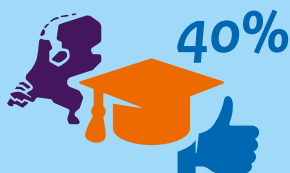
Onderwijsondersteuner technisch beroepsonderwijs (AD)

Terwijl:

- Het **inkomen** in vergelijking met andere hbo-opleidingen tot de **top** behoort: startsalaries ligt gemiddeld op **€ 41.600 bruto per jaar**.
- Techniekleraren **snel** een baan vinden
- Het voortgezet onderwijs een **inspirerende werkomgeving** vol ontwikkelmogelijkheden is

WAAR LIGGEN KANSEN?

- Uit onderzoek weten we dat zo'n **40%** van de Nederlandse beroepsbevolking **positief** tegenover een **baan in het onderwijs** staat
- Die groep heeft tegelijkertijd het idee dat het **onderwijs moeilijk toegankelijk** is
- Er liggen dus kansen om hen **laagdremelig in aanraking te laten komen** met het onderwijs en ze te begeleiden naar een baan als leraar

WELKE INVULLING KUNT U GEVEN MET DE PLANNEN VAN STERK TECHNIEKONDERWIJS?

Hierbij enkele ideeën:

Nieuwe doelgroepen aanspreken

- **Maatwerktrajecten** vormgeven voor zij-instromers; **ga in gesprek met de lerarenopleidingen!**
- **Kennismakingstrajecten** voor mensen in het bedrijfsleven
- Detachering vanuit het **bedrijfsleven** organiseren en stimuleren
- Gezamenlijk de **zichtbaarheid** van vacatures **vergroten**
- Marketing opstarten omtrent het **imago** van leraarschap
- Diverse doelgroepen aanspreken op de **verschillende drijfveren** om zo **drempels** tot het leraarschap te **verlagen**
- Inzetten op het aanboren van **stille reserves** (mensen die terug willen komen in het onderwijs)

Behoud van leraren

- Lerarenstages organiseren bij bedrijven om **vak kennis up-to-date** houden
- **Vergroten** van de **professionele ruimte** voor persoonlijke ontwikkeling en deskundigheidsbevordering
- **Opscholen** van onderwijsassistenten naar instructeurs (mbo4) of leraarschap (bachelor hbo)
- **Omscholing** van zittende leraren naar een beroepsgericht vak
- **Begeleiding & ontwikkeltijd** vrijmaken voor zij-instromers
- Circulaire carrières stimuleren voor een **aantrekkelijk carrièreperspectief**
- Terugdringen **ziekteverzuim** en **werkdruk**

Anders organiseren

- Opstarten van **lerarenpools** om beperkt beschikbaar personeel te delen en efficiënt in te zetten
- Lessen **samen** met de collega-vmbo's en mbo **vormgeven**
- Samenwerken met bedrijven, zoals opstarten **hybride leraarschap**
- Samen met lerarenopleiders **maatwerktrajecten** vormgeven
- Investeren in arbeidsvoorwaarden: creëer een **aantrekkelijke baan**
- Bevorderen **strategisch HRM-beleid** voor het welzijn van de (toekomstige) leraar

Voor meer **informatie** en **ondersteuning** kan je terecht bij de volgende organisaties:

- Het **expertisecentrum professionalisering beroepsonderwijs**, het ECPB, heeft studieadviseurs die ondersteunen bij scholingsvraagstukken en passende opleidstrajecten: www.ecpb.nl
- **Ondersteuningsteam van Sterk Techniekonderwijs** verzamelt goede voorbeelden, creatieve oplossingen en biedt ondersteuning bij samenwerking. Te vinden via www.sterktechniekonderwijs.nl
- De **VO-Raad** en **VOION** houden zich bezig met anders organiseren van lerarenteams. Inspirerende voorbeelden zijn in deze catalogus te vinden: <https://www.vo-raad.nl/nieuws/inspirerende-voorbeelden-van-anders-organiseren>
- Het **Ministerie van OCW** werkt samen met leraren, lerarenopleidingen en scholen voor een gezond, toekomstbestendig lerarenbestand. Klik op de link voor meer informatie over hoe OCW ondersteunt: <https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/werken-in-het-onderwijs/aanpak-tekort-aan-leraren/lerarentekort-voortgezet-onderwijs>